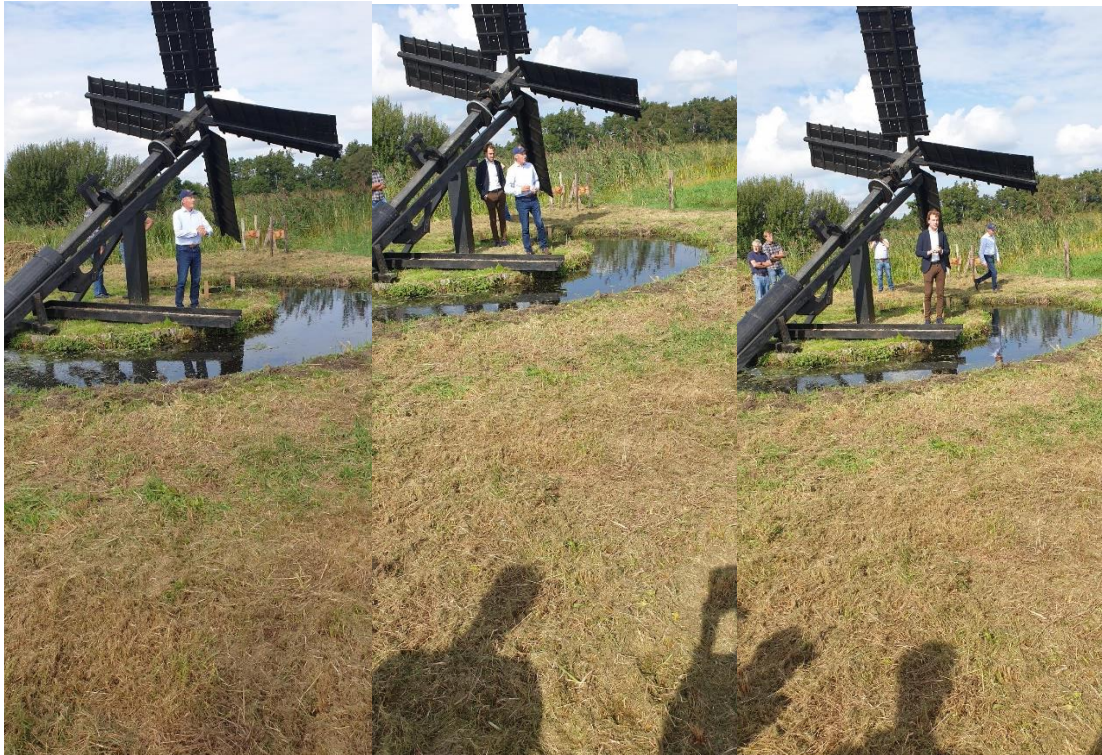

Uitdelen van de klustaken: picknickplaats

De tjasker

De opbouw en het resultaat

*Een impressie van de feestelijke afsluiting
van de klussendag in combinatie met het
opnieuw in functie nemen van de tjasker te
Jonen. 10-09-2022*

Gezellig druk

De blikvangers: Harm Pieck en de..... de wethouder

Maar ook deze: de toekomstige klussers

Kop van Overijssel

■ Natuurmonumenten helpt bij opknopbeurt van watermolentje

Herstelde tjasker in Jonen draait weer

De tjasker draait weer. Dat is goed nieuws in de tusschen het wulvende riet verscholen buurtschap Jonen. Geld om het vervallen en door stormschade geteisterde watermolentje te herstellen hadden de inwoners niet. Vrijwilligers van Natuurmonumenten boden uitkomst.

Cor van Dalen
Jonen

Met name Jan van Schaik uit Ruinen bracht honderden uren door in de werkplaats aan de Ronduite. Nadat hij eerst de tjasker bij het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten bij Sint Jansklooster herstelde, nam hij die van Jonen onder handen. „De molen is ontmanend en de verschillende onderdelen zijn op een bok naar de werkplaats gevaren om te worden hersteld”, zegt voorzitter

Pieter de Nooij van Stichting Natuurlijk Jonen. Die heeft bijna vijftien jaar geleden de paaltjasker, met de kenmerkende lange schuine paal, laten bouwen door Bart Smit uit Giethoorn. „Op ongeveer dezelfde plaats als er ooit een andere watermolen heeft gestaan”, weet secretaris Bepie Miggels. Die ging in 1934 in een zware storm verloren.

Vijzel gevonden

Haar man Aaldert vond in de tuin een vijzel, waarvan vrijwel zeker is dat die van de watermolen is geweest. Stichting Natuurlijk Jonen was niet oppericht en zag gelijk mogelijkheden. De voornaamste doelstelling: het landschap in stand houden. Misschien mistond een tjasker niet in de buurt

Als we hem op de wind zetten kan hij draaien

– Pieter de Nooij,
Stichting Natuurlijk Jonen

▼ Voorzitter Pieter de Nooij van Stichting Natuurlijk Jonen bij de herstelde tjasker. FOTO PEDRO SLUITER

▲ De herstelde tjasker in het landschap met op de achtergrond het gehucht Jonen. FOTO PEDRO SLUITER

van Jonen, zo was de gedachte. En zo geschiedde, met toestemming van grondeigenaar Natuurmonumenten en financiering door verschillende fondsen en de gemeente.

Een functie in de waterhuishouding, zoals vroeger het wegmalen van overtollig water, heeft de tjasker niet meer. De zwarte houten watermolen staat er voor de sier, en is vooral een veel gefotografeerd object door de passanten. De Nooij heeft het over een icoon voor Jonen. „Als we hem op de wind zetten, kan hij draaien, maar het opgepompte water verdwijnt net zo hard weer in hetzelfde slootje.”

Kudde Lakenvelders

Stichting Natuurlijk Jonen beheert niet alleen de tjasker, maar ook twee ooievaarsnesten, een laarzenpad en zeven hectare natuurgebied van Natuurmonumenten. Daarin loopt een kleine kudde Lakenvelders. „De zeven koeien begrazen het terrein en houden zo het open landschap in stand. Doe je dat niet, dan groeit alles binnen de kortste keren dicht en maakt het bloemrijke kruid- en grasland plaats voor moerasbos”, legt Pieter de Nooij uit. „Ik heb er geen verstand van,

maar een ecooloog die hier woont zegt dat de flora en fauna er een stuk op vooruit is gegaan.”

Twee keer per jaar houdt de stichting, die moet bestaan van donaties, een klusdag. „Dat is ook goed voor de sociale cohesie. Er komen zo twintig personen opdrijven. Bewoners, kinderen, kleinkinderen. Dan maaien we stukken land, plegen onderhoud aan de schuilhut van de koeien, verven hekjes en wat er nog meer aan klusjes ligt”, zegt De Nooij.

De stichting heeft een beleidsplan dat eindigt in 2023. En ja, De Nooij en Miggels maken zich wel enige zorgen over de jaren daarna. „We worden allemaal ouder, veel geld hebben we niet. Dan komt toch een keer de vraag wat we gaan doen met de beesten.”

Jonen in vogelvlicht

Jonen: negen huizen, tien gezinnen. Alleen bereikbaar op de fiets of te voet. En voor de bewoners ook met de auto, al moeten ze dan nog wel met het pontje de Walengracht oversteken. De jongste inwoner is achter in de vijftig, de oudste 89 jaar. Na het wegtrekken van de boeren in de jaren 60 van de vorige eeuw, woont er met Aaldert Miggels nog maar één echte Joneger. De rest is import en komt uit onder meer Amsterdam, Wassenaar en Utrecht of is teruggekeerd uit Italië. Vier van de negen huizen worden permanent bewoond. „Het zou mooi zijn al dat zo zou blijven”, zegt Pieter de Nooij, die zelf 36 jaar geleden neerstreek in Jonen en afwisselend hier en in Den Haag woont. Sinds de oprichting, in 2007, is hij voorzitter van Stichting Natuurlijk Jonen. In de zomermaanden is het razend druk in Jonen. Afhankelijk van het weer steken tussen de 60.000 en 80.000 fietsers en wandelaars het water over met de pont, richting Dwarsgracht en Giethoorn of de andere kant op naar Blokzijl, Sint Jansklooster of Vollenhove. Hoe anders is dat na 1 november, als de elektrisch bediende pont uit de vaart gaat. Dan treedt de absolute rust in, of er moeten, met een goede winter nog wat schaatsers langskomen. Tot op de scheurkalender 31 maart plaats maakt voor 1 april en de pontbaas terugkeert van zijn winterslaap. Dan is er weer reuring.

Eindelijk is de tjasker weer in gebruik

► Ga naar destentor.nl/ video en bekijk